

ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย กาฬสินธุ์ Students' Political Perception of Kalasin University

ยุทธพงษ์ เชื้อนแก้ว¹
Yuttapong Khuenkhaew¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประชากรในการวิจัยจำนวน 3,994 คน กลุ่มตัวอย่าง 367 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าแปรปรวนทางเดียว ค่านัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 18 คะแนน จาก 30 คะแนน) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาอยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.62) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษาที่มีเพศและคณะต่างกันมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเหมือนกันแต่นักศึกษาที่ชั้นปีและมีผลคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ต่างกันมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแตกต่างกัน และนักศึกษาที่เรียนต่างชั้นปีมีส่วนร่วมทางการเมืองเหมือนกัน แต่นักศึกษาที่มีเพศ คณะ ผลคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาเริ่มจากการปลูกฝังจิตสำนึกเยาวชนสู่ความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตย

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง, การเมือง, ประชาธิปไตย, การมีส่วนร่วมทางการเมือง

¹ อาจารย์สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

² Lecturer, Political Science, Faculty of Political Science and Law, Kalasin University

Abstract

This research aim to 1) study the levels political understanding. 2) compare the level of political knowledge by personal factors and 3) to propose, promote and developing political understanding of students in Kalasin University. Samples of this study were stratified sampling 367 people derive from 3,944 undergraduate students from Kalasin University. The research instrument are questionnaire and tests in the process data collection. Data were analyzed by Computer software. To test hypotheses of the study, descriptive and inferential statistics (percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANONVA with statistical significant of .05) The results indicated that the level of political understanding of students in Kalasin University is intermediate level. (Mean = 18 points out of 30 points), found that high levels of one side is the Constitution (mean = 7 points), moderate two aspects : democracy (mean = 6 points) and politics and political organizations (mean = 5), the factor of political participation of the students is at intermediate level. (mean = 2.62). The results of hypothesis testing found that students with a different sex and faculty. Students have political Understanding as well but the students with a different class year and a grade point average (GPA) have political understanding of differences and the students with a different the class year of political participation as well but the students with a different gender, different faculty, the grade point average (GPA) as part of political participation differences. The Guidelines for promotion and development, begin from inculcation awareness to become democratic citizen.

Keywords : The Political Understanding, Politics, Democracy, Participation in Politics

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา หลังจากนั้น ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จึงมีการขอพระราชทานพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองประเทศไทย ฉบับ พ.ศ. 2475 ซึ่งมีลักษณะเป็นรัฐธรรมนูญแต่เรียกว่าพระราชบัญญัติ ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2550 ในมาตรา 87 บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน” ดังต่อไปนี้ 1) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลาย หรือรูปแบบอื่น 4) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในทางการเมืองและจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองเพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของชุมชนรวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกระดับให้สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอความต้องการของชุมชนในพื้นที่ 5) ส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน (นรนิติ เศรษฐบุตร, 2550 : 28)

จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญข้างต้นจะมองเห็นได้ว่ารัฐต้องมีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการสร้างแนวทางให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะเข้าถึงหลักสิทธิและหน้าที่ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องที่สุดโดยไม่ขัดต่อหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นๆ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยถือได้ว่าเป็นการปกครองที่ดีที่ทั่วโลกยอมรับคำว่าประชาธิปไตยมีความหมายทั้งในรูปแบบการปกครองและปรัชญาในการดำรงชีวิตร่วมกันของมนุษย์ ในแง่การปกครองมุ่งถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

การที่จะเข้าร่วมนโยบายต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยมีสิทธิอำนาจและโอกาสที่จะเข้าควบคุมกิจการทางการเมืองของชาติ ส่วนในแง่ปรัชญาของสังคมมนุษย์ในแบบของประชาธิปไตยที่ยึดถืออุดมคติและหลักการบางประการที่กำหนดแบบแผนแห่งพฤติกรรมระหว่างมนุษย์ในสังคม ในกิจการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รัฐบาลที่เกิดขึ้นในระบอบนี้จะเป็นเสมือนเครื่องมือที่ช่วยให้ประชาชนได้บรรลุจุดหมายปลายทางที่สำคัญ นั่นคือ ความผาสุกของประชาชนทั้งมวล (วิชัย บุญอุดมพร, 2534 : 1) การที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ให้มีเสถียรภาพเท่าเทียมและมีความมั่นคงได้นั้นต้องขึ้นกับความสมบูรณ์ของเงื่อนไขต่างๆ และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของสถาบันการเมืองตลอดไปถึงการสร้างวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในกลุ่มของเด็ก เยาวชน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปอย่างแท้จริง กระบวนการมีส่วนร่วมของการเมืองของประชาชนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยซึ่งช่วยให้การขับเคลื่อนประชาธิปไตยเดินหน้าไปได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม แม้ว่ากระบวนการมีส่วนร่วมจะไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด แต่ประชาชนเหล่านี้มีโอกาสที่จะมีอิทธิพลเกี่ยวกับคำถามหรือปัญหาที่ได้นำเสนอทางเลือก เพื่อที่จะได้การรับพิจารณาจากรัฐบาลและมีการประเมินผล ปรับปรุงเพื่อที่จะได้รับการดำเนินการต่อไป สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันที่ประสาทวิชาความรู้ และทักษะทางด้านต่างๆ แก่นักศึกษา ในอีกแง่มุมหนึ่งก็ยังมีภารกิจฝังวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้กับนักศึกษาอีกด้วย วิธีการที่จะให้เป็นประชาธิปไตย จึงไม่เพียงที่จะให้แต่ความรู้ทางวิชาการอย่างเดียว แต่ยังให้ประสบการณ์และการมีส่วนร่วมทางการเมืองควบคู่กันไป จึงทำให้เยาวชนเป็นต้นกล้าใหม่ที่จะเติบโตและมีความเข้มแข็งเป็นพลเมืองตามวิถีระบอบประชาธิปไตย

โดย คลีออน (Cleon) ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ ซึ่งอดีตประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์น แห่งสหรัฐอเมริกา นำไปใช้ต่อว่าประชาธิปไตยคือ การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน (Government of the People by People and for the People) (สมเกียรติ วันทะนะ, 2551 : 245-247) ตามคำกล่าวนั้น หลักการที่สำคัญยิ่งที่จะสามารถบรรลุเป้าประสงค์ก็คือการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครอง เพื่อเลือกตัวแทนของตนเข้ามาใช้อำนาจอธิปไตยโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง สู่ประเทศที่มีสังคมเป็นประชาธิปไตย (Democratic Society) (สมเกียรติ

วันชนะ, 2558 : 137) การที่ประเทศไทยเข้าสู่ยุคปฏิรูปการศึกษา โดยมีพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 7 ซึ่งมีระบุไว้ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (โสภา ศรีวิชัย, 2556 : 1)

กระทรวงศึกษาได้กำหนดเป็นนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตย ในสถาบันเพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตยให้สถานศึกษา เพื่อให้เกิด การพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมไทย ผู้บริหารการศึกษาทุกท่านในฐานะที่เป็นผู้ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เกี่ยวกับประชาธิปไตย ดังนี้ 1) ส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานการศึกษา เช่น สโมสร นักศึกษา องค์การนักศึกษาและสภานักศึกษา กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมดำเนิน ตามนโยบาย กิจกรรมสร้างเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กิจกรรมพิเศษต่างๆ กิจกรรม กลุ่มการแสดง กิจกรรมชมรมและองค์กรต่างๆ ตลอดจนกิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาเป็นอย่างดี 2) ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศ ประชาธิปไตย โดยการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้ดี จะช่วย เสริมสร้างแนวความคิด จิตใจที่เป็นประชาธิปไตย ด้วยเหตุว่าคนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมใด ย่อมต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมนั้นให้ได้จึงจะสามารถดำรงชีวิตและอยู่ร่วมในสังคม นั้นอย่างมีความสุข การสร้างบรรยากาศประชาธิปไตย จึงถือว่าการสร้างระบบและ การยอมรับซึ่งกันและกัน 3) ส่งเสริมอาจารย์ทุกคน ให้จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับ ประชาธิปไตยโดยให้สอดแทรกอย่างสม่ำเสมอทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนโดย สัมพันธ์กับวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ 4) ส่งเสริมผู้เรียนให้เข้าใจในความเป็นประชาธิปไตย รู้จักปกครองตนเอง สามารถแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และสามารถนำความเป็น

ประชาธิปไตยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เพราะฉะนั้นผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียนใหม่เพื่อสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เกิดขึ้นบรรยากาศประชาธิปไตยหรือจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีวิถีประชาธิปไตยคือการนำหลักประชาธิปไตยมาใช้ในชีวิตประจำวันจนเป็นนิสัย (จิระ เงินออก, 2550 : 1)

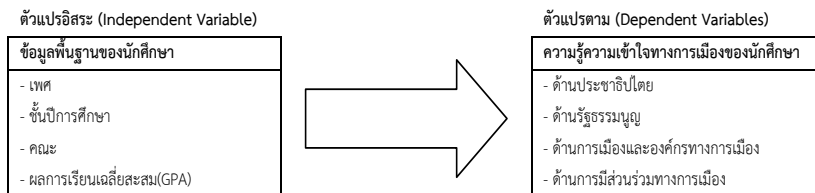
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อบูรณาการกับการเรียนการสอนกับงานวิจัยและงานวิชาการโดยการมีส่วนร่วมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ในรายวิชาการเมืองและการบริหารประเทศไทย วิชากฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันทางการเมืองไทย เป็นผู้ร่วมวิจัยเพื่อศึกษว่านักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือด้านประชาธิปไตย ด้านรัฐธรรมนูญ ด้านการเมืองและองค์กรทางการเมือง และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองตามวิถีประชาธิปไตยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษาทั้งสิ้น 6 เดือน คือ ตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 และได้สร้างกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ไว้ 4 ด้าน ซึ่งเป็นการแสดงแนวคิดที่สามารถชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และนำมาใช้วัดในเชิงปริมาณโดยได้กำหนดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระดังกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ (Statistical Method) โดยขอบเขตด้านเนื้อหาหมุ่งการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง 4 ด้าน ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สร้างขึ้นโดยใช้ลักษณะมาตราส่วนส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท ที่เรียกว่า (Likert Scale) เป็นการวัดตัวแปรต่างๆ โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วนำมาวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (พื้นที่นามน) รวมทั้งหมด 3,994 คน (ข้อมูลจากกลุ่มงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ณ วันที่ 21 สิงหาคม 2558) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ จำนวน 367 คน จากจำนวนประชากร 3,994 คน โดยใช้สูตรของ Wanlop (วัลลภ รัฐฉัตรนันท, 2555: 146) ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการศึกษา โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง กำหนดไว้ 0.05 โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Sampling) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555 : 59-60) โดยให้โควตาตัวแทนของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างแยกตามคณะตามสัดส่วนอัตราร้อยละของประชากร และควบคุมการแจกแบบสอบถามและแบบทดสอบให้ครบทุกชั้นปี โดยทุกคณะมี 4 ชั้นปี และคณะครุศาสตร์มี 5 ชั้นปี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อใช้วัดระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา และศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 49 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านประชาธิปไตย 2) ด้านรัฐธรรมนูญ 3) ด้านการเมืองและองค์กรทางการเมืองในปัจจุบัน และ 4) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มอบหมายให้กับนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตรมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่เรียนในรายวิชาการเมืองการบริหารประเทศไทย และวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญกับสถาบันการเมืองได้มีส่วนร่วมในการวิจัย ทำการแจกและรอเก็บแบบสอบถามและแบบทดสอบจากกลุ่มตัวอย่าง โดยควบคุมการแจกแยกตามคณะตามสัดส่วนอัตราร้อยละของประชากร และควบคุมให้ครบทุกชั้นปี แล้วรับกลับมาทุกฉบับ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 – 31 ตุลาคม 2558

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้ววิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ค่าสัดริ้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา คณะ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA)

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD.) ใช้วิเคราะห์และอธิบายความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ว่าอยู่ในระดับใด

3. การทดสอบค่าที (Independent Sample : t – test) ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ใช้ในการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่จำแนกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ชั้นปีการศึกษา คณะ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA) สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำแนกตามเพศ คณะ ชั้นปี การศึกษา และผลคะแนนเฉลี่ยสะสม โดยใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม เพื่อแสดงการกระจายข้อมูล โดยการเปรียบเทียบตัวแปรตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป กรณีพบความแตกต่าง จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธี LSD.

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านประชาธิปไตย ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง ตอบถูกค่าเฉลี่ย 215 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 ตอบผิดค่าเฉลี่ย 152 คน คิดเป็นร้อยละ 41.4 สังเกตได้จากผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ตอบคำถามถูกต้องจำนวน 6 ข้อ และตอบคำถามผิดจำนวน 4 ข้อคำถาม คือ ข้อที่ 3 การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยได้รับอิทธิพลมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา ข้อที่ 4 หัวใจสำคัญของประชาธิปไตยอยู่ที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ข้อที่ 6 การออกเสียงแสดงประชามติเป็นการสนับสนุนแนวคิดเรื่องการรวมอำนาจให้ประชาชนปกครองตนเอง และข้อที่ 9 ประชาธิปไตยทางตรงหรือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมเริ่มขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความสำคัญผิดหรือเข้าใจผิดในหลักการประชาธิปไตยอยู่บางประการ เช่น หัวใจสำคัญของหลักการประชาธิปไตย มิได้อยู่ที่รัฐธรรมนูญ แต่อยู่ที่การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส่วนในด้านการออกเสียงลงประชามตินั้น มิใช่เป็นการสนับสนุนแนวคิดการรวมอำนาจให้ประชาชนปกครองตนเอง แต่การออกเสียงประชามติ เป็นการลงคะแนนเลือกในสิ่งที่รัฐบาลเสนอให้แก่ประชาชน มีลักษณะคล้ายกับการเลือกตั้ง

ในด้านความรู้ความเข้าใจทางการเมืองด้านรัฐธรรมนูญ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์มีความรู้ อยู่ในระดับดี ตอบถูกค่าเฉลี่ย 209 คน คิดเป็นร้อยละ

56.9 ตอบผิดค่าเฉลี่ย 158 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 สังเกตได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่ตอบคำถามถูกต้องจำนวน 7 ข้อ และตอบคำถามผิดจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 1 รัฐธรรมนูญ 2550 เป็นรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ตั้งแต่เคยมีรัฐธรรมนูญมาในประเทศไทย ข้อที่ 4 ปัจจุบันประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมาแล้วทั้งหมด 18 ฉบับ และข้อที่ 7 สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจถอดถอนนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ที่มีพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ตอบคำถามมีความเข้าใจผิดในรายละเอียดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญอยู่บ้าง เช่น การให้อำนาจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เริ่มมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยในปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ 19

และในความรู้ความเข้าใจทางการเมืองด้านการเมือง และองค์กรทางการเมืองในปัจจุบัน นักศึกษามหาวิทยาลัยกาพสนิษฐ์ มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับพอใช้ ตอบถูกค่าเฉลี่ย 195 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 ตอบผิดค่าเฉลี่ย 172 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 สังเกตได้จากผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ตอบคำถามถูกต้องจำนวน 5 ข้อ และตอบคำถามผิดจำนวน 5 ข้อ คือ ข้อที่ 1 นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร คือ นายกรัฐมนตรีคนที่ 27 ของประเทศไทย ข้อที่ 2 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) คือ พลเอกประยุทธ์ จันทร์เวช ข้อที่ 3 คณะกรรมการการเลือกตั้ง คือ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ 2550 ข้อที่ 9 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา คือ นายกรัฐมนตรีคนที่ 28 และข้อที่ 10 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการคนปัจจุบัน คือ นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ทั้งนี้ สังเกตได้ว่า ผู้ตอบคำถามด้านการเมืองและองค์กรทางการเมือง ยังขาดข้อมูล ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาส่วนนี้พอสมควร ซึ่งที่จริงนั้น นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร คือ นายกรัฐมนตรีคนที่ 28 ของประเทศไทย และปัจจุบัน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี คนที่ 29 และดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในส่วนขององค์กรทางการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ก่อตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพลเอกดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาศึกษาธิการคนปัจจุบัน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยกาพสนิษฐ์

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม ทางการเมือง
1. ท่านเคยชักชวนให้ผู้อื่นออกไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง	3.24	1.37	ปานกลาง
2. ท่านติดตาม รับฟังคำปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับ เลือกตั้งพรรคการเมือง	2.74	1.13	ปานกลาง
3. ท่านติดตามผลการเลือกตั้งจากสื่อ	2.95	1.21	ปานกลาง
4. ท่านได้อ่านข้อมูลจากเอกสารทั้งหมด เมื่อเห็นแผ่นพับ หรือเอกสารเกี่ยวกับการเมืองท่านจะสนใจ และหยิบมาอ่าน	2.77	1.16	ปานกลาง
5. ท่านเคยชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมการประชุมทางการเมือง	2.06	1.22	น้อย
6. ท่านเคยรับข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองจากคนในครอบครัว	2.96	1.16	ปานกลาง
7. ท่านเขียนข้อร้องทุกข์หรือเสนอปัญหาไปยังนักการเมือง ท้องถิ่น ผู้นำทางการเมือง และหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เช่น อบต. ฯลฯ	1.95	1.19	น้อย
8. ท่านเคยมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเลือกตั้งภายใน มหาวิทยาลัย	3.11	1.34	ปานกลาง
9. ท่านเคยพบปะหรือพูดคุยกับนักการเมืองท้องถิ่น เพื่อ สอบถามเกี่ยวกับสิ่งที่สนใจหรือสงสัย	2.25	1.23	น้อย
10. ท่านเคยพูดคุยถกเถียงทางการเมืองในกลุ่มเพื่อนใน มหาวิทยาลัย	2.40	1.29	น้อย
11. ท่านเคยฟังการบรรยายเกี่ยวกับการเมือง	2.59	1.07	น้อย
12. ท่านเคยร่วมประชุมหรือเข้าร่วมกิจกรรม ณรงค์หาเสียง เลือกตั้งในระดับท้องถิ่น	2.44	1.19	น้อย
13. ท่านพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทางการเมืองภายใน ครอบครัว	2.52	1.10	น้อย
14. ท่านให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือนักการเมือง ท้องถิ่นในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล เช่น กองทุนหมู่บ้าน สหกรณ์หมู่บ้าน ชุมชนเข้มแข็ง	2.51	1.23	น้อย
15. ท่านดูรายการถ่ายทอดผลงาน หรือกิจกรรม การดำเนินงานของรัฐบาล	2.74	1.20	ปานกลาง
รวม	2.62	1.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยที่ 2.62 สังเกตได้จากผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับน้อย (นานๆ ครั้ง) จำนวน 8 ข้อ ระดับปานกลาง (บ่อย) จำนวน 7 ข้อ อีกทั้งยังมีส่วนร่วมทางการเมืองภายในมหาวิทยาลัยและการเมืองระดับชาติ โดยการชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ติดตาม รับฟังคำปราศรัยของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีการติดตามผลการเลือกตั้งและข้อมูลทางการเมือง จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารทางการเมืองและบุคคลภายในครอบครัว อยู่บ่อยครั้งเมื่อมีโอกาสทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ยังเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะของการแสดงข้อร้องทุกข์ พบปะ พูดคุย และร่วมประชุมหรือเข้าร่วมกิจกรรมกับนักการเมืองท้องถิ่น มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองระหว่างกลุ่มเพื่อนในมหาวิทยาลัยและบุคคลในครอบครัว ตลอดจนให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ซึ่งการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวผู้ตอบแบบสอบถามมีโอกาสหลายๆ ครั้ง ในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยที่ 2.62

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน โดยใช้สมมติฐานที่ 2 ชั้นปีการศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษาสามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ความรู้ ความเข้าใจ ทางการเมืองของ นักศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F-ratio	p-value
	ระหว่างกลุ่ม	2.204	3	.735	4.050	.007*
	ภายในกลุ่ม	65.861	363	.181		
	รวม	68.065	366			

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่ชั้นปีการศึกษาต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจ
ทางการเมืองของนักศึกษา จำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ชั้นปีการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	1.968	-	.035*	.076	.001*
ชั้นปีที่ 2	2.108		-	.751	.081
ชั้นปีที่ 3	2.090			-	.049*
ชั้นปีที่ 4	2.214				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามีชั้นปีการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย (1) นักศึกษาที่ชั้นปีที่ 1 แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 และ (2) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 แตกต่างกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง
ของนักศึกษาจำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

ความรู้ความเข้าใจ ทางการเมืองของ นักศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-ratio	p-value
	ระหว่างกลุ่ม	2.547	5	.509	2.806	.017*
	ภายในกลุ่ม	65.519	361	.181		
	รวม	68.065	366			

จากตารางที่ 4 นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจ
ทางการเมืองของนักศึกษา จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

ผลการเรียน เฉลี่ยสะสม	ต่ำกว่า 1.50	1.51-2.00	2.01-2.50	2.51-3.00	3.01-3.50	3.51-4.00
ต่ำกว่า 1.50	-	.022*	.001*	.003*	.002*	.017*
1.51-2.00		-	.120	.281	.234	.977
2.01-2.50			-	.349	.492	.074
2.51-3.00				-	.806	.212
3.01-3.50					-	.169
3.51-4.00						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.51-4.00

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วม ทางการเมือง	เพศ	t-test for Equality of Means				
		$\bar{X}$	S.D.	t	df	P-value
	ชาย	13.851	1.119	2.262	365	.024*
	หญิง	12.386	.846			

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามคณะ

	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F-ratio	p-value
การมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	27.936	6	4.656	4.143	.000*
ทางการเมือง	ภายในกลุ่ม	404.555	360	1.124		
	รวม	432.490	366			

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามคณะพบว่า มีค่า sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H1) ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) หมายความว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามคณะ

คณะ	คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์	คณะรัฐศาสตร์และ นิติศาสตร์	คณะอุตสาหกรรม สร้างสรรค์	คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	คณะบริหารธุรกิจ	คณะครุศาสตร์	คณะสาธารณสุขศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	-	.337	.224	1.000	.968	.793	.033*
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์		-	.496	.337	.124	.009*	.057
คณะอุตสาหกรรมสร้างสรรค์			-	.224	.148	.085	.709
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์				-	.968	.793	.033*
คณะบริหารธุรกิจ					-	.705	.002*
คณะครุศาสตร์						-	.219
คณะสาธารณสุขศาสตร์							-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในคณะที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย (1) นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ มีพฤติกรรมการเมืองแตกต่างจากนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ และ (2) นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มีพฤติกรรมการเมืองแตกต่างจากนักศึกษาคณะครุศาสตร์

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามคณะ พบว่าคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าคณะครุศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าคณะสาธารณสุขศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์กับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา จำแนกตามผลคะแนนเฉลี่ยสะสม

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F-ratio	p-value
การมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	45.453	5	9.091	8.479	<.000*
ทางการเมือง	ภายในกลุ่ม	387.038	361	1.072		
รวม		432.490	366			

จากตารางที่ 9 พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาจำแนกตามผลคะแนนเฉลี่ยสะสม

ผลคะแนนเฉลี่ยสะสม	ต่ำกว่า 1.50	1.51 - 2.00	2.01 - 2.50	2.51 - 3.00	3.01 - 3.50	3.51 - 4.00
ต่ำกว่า 1.50	-	.963	.008*	.057	.188	.043*
1.51 - 2.00		-	.000*	.000*	.005*	.000*
2.01 - 2.50			-	.007*	.000*	.207
2.51 - 3.00				-	.023*	.582
3.01 - 3.50					-	.051
3.51 - 4.00						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย 1) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ 2.01-2.50 และ 3.51-4.00 (2) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.51-2.00 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ 2.01-4.00 (3) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.01-2.50 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ 2.51-3.50 และ (4) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.51-3.00 มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ 3.01-3.50

สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 18 คะแนน จาก 30 คะแนน โดยพิจารณารายด้านพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง อยู่ในระดับสูง 1 ด้าน

คือ ด้านรัฐธรรมนูญมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 7 คะแนน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านประชาธิปไตย มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 6 คะแนน และด้านการเมืองและองค์การทางการเมืองในปัจจุบัน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 5 คะแนน ตามลำดับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ยที่ 2.62 เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ที่เรียนต่างชั้นปี มีผลคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ต่างกันมีความความเข้าใจทางการเมืองแตกต่างกัน แต่นักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ที่มีเพศต่างกัน ที่เรียนต่างคณะกันมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองไม่แตกต่างกัน และนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่มีเพศต่างกัน ที่เรียนต่างคณะกัน ที่มีผลคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันแต่นักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ที่เรียนชั้นปีต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง 2551 (อัมฤตา สารอิวงค์, 2552) ผลวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความสนใจติดตามข่าวสารสถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่ได้ส่งผลต่อการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาเหตุที่นักศึกษามีความสนใจติดตามข่าวสารสถานการณ์ทางการเมืองในระดับปานกลางเนื่องจากนักศึกษาขาดความเข้าใจในบทบาทของตนเองต่อการแสดงมีการมีส่วนร่วมทางการเมือง ขาดจิตสำนึกในประโยชน์ส่วนรวม เบื่อหน่ายการเมือง ขาดการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาครอบครัว ขาดโอกาสในการแสดงออก และขาดการยอมรับจากสังคมในลักษณะถูกมองว่าเป็นนักศึกษา และต่างกับผลงานวิจัยเรื่องความเข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโยธินวิทยา อําเภอเมือง จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2549 (บุหงา ทาระพันธ์, 2550) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนช่วงชั้นปีที่ 4 คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีความเข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีการร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตยในระดับมาก เปรียบเทียบกับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในด้านความเข้าใจเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ด้านการนำเรื่องระบอบประชาธิปไตยไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เปรียบเทียบนักเรียนชายและนักเรียนหญิงด้านการร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับ

ประชาธิปไตย พบว่า นักเรียนชายมีระดับการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาธิปไตย มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนปัญหาและแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน พบว่า นักเรียนเสนอปัญหาประชาธิปไตยในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 75.66 และเสนอ แนวทางส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.11 และงานวิจัยเรื่อง ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี มหาวิทยาลัย มหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย (กิจเกษม สุขเหลือง, 2551) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุระหว่าง 21-25 ปี นักศึกษาความเข้าใจระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อุดมการณ์แบบประชาธิปไตย ด้านวิถีแบบประชาธิปไตย และ ด้านรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย สถานภาพ ช่วงชั้นปีที่ศึกษา และระดับการศึกษา แผนกธรรมแตกต่างกัน มีความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย ได้เสนอปัญหาความเข้าใจระบอบประชาธิปไตย คือ 1) นักการเมืองมีการคอร์รัปชั่น และใช้อำนาจไปในทางที่ผิด 2) นักการเมือง มีผลประโยชน์ทับซ้อน 3) เมื่อมีการขัดแย้งทางการเมืองของคนบางกลุ่มยอมทำให้เกิด ปัญหาต่างๆ ตามมา และได้เสนอแนวทางแก้ไข คือ 3.1) ให้นักการเมืองทุกคนสาบาน ตีมน้ำสัตยาบันต่อกัน โดยจะถือประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก 3.2) ควรให้ นักการเมืองแต่ละคนนั้น แจ้งทรัพย์สินก่อนจะมาเป็นสมาชิกรัฐสภาเพื่อความโปร่งใส 3.3) ควรส่งเสริมให้ทุกคนทุกกลุ่มให้รู้จักสามัคคีและปฏิบัติตามพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงเป็นห่วงประชาชนทุกคน

การพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองนั้น ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการช่วยกันขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการพัฒนาประเทศชาติสิ่งที่สำคัญที่สุด คือการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ถ้าบุคคลปราศจากซึ่งความรู้แล้วก็ไม่สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้ ผลการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วม ทางการเมืองนักศึกษามหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยสามารถ เสนอแนวทางการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมือง สิ่งหนึ่งที่ต้องการปฏิรูปอย่าง เร่งด่วน คือ ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย (เปชาน สุวรรณมงคล, 2557 : 105) จากผลงานวิจัยเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (พรรณวดี ขำจริง, 2552) พบว่า แหล่งข้อมูลที่นักศึกษาใช้ในการติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมากที่สุด คือ โทรศัพท์ รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ และอินเทอร์เน็ต สำหรับการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในชีวิตประจำวัน นักศึกษาจัดลำดับความสำคัญของแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในชีวิตประจำวัน นักศึกษาจัดลำดับให้สื่อโทรทัศน์เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในชีวิตประจำวันเป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 คือ หนังสือพิมพ์ และอันดับที่ 3 คือ วิทยุ ตามลำดับ ความถี่การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษาพบว่าส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองเป็นประจำทุกวัน ส่วนเรื่องความเพียงพอของแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในสถานศึกษาพบว่า มีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษามีความต้องการแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ การจัดรายการวิทยุหรือเสียงตามสายเป็นลำดับแรก รองลงมาคือการจัดป้ายนิเทศและการจัดเสวนาพูดคุย มหาวิทยาลัยกาพินธุ์ควรนำข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองของนักศึกษาในการแสวงหาความรู้ทั้งด้านวิชาการตามสาขาที่ตนเองเล่าเรียน อีกทั้งความรู้ทางด้านการเมือง การติดตามข่าวสารบ้านเมือง ความรู้รอบตัว พัฒนาตนเองให้ทันโลก ทันสมัยทันเทคโนโลยี และแสวงหาองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ บทบาทของนักศึกษาคือพัฒนาตนเองอยู่เสมอและมีจิตสาธารณะกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม

การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย ทั้งด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ บทบาทของมหาวิทยาลัยในกระบวนการพัฒนาความเป็นประชาคมอาเซียนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการผลิตบัณฑิตออกสู่ตลาดแรงงาน (วัชรภรณ์ ทวีกุล และคณะ, 2558 : 110) ที่จะมีความรู้ทางวิชาการและความรับผิดชอบ ต่อสังคม มหาวิทยาลัยกาพินธุ์ควรกระตุ้นและส่งเสริม อีกทั้งจัดการอบรมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และให้นักศึกษามีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในระดับสถาบันศึกษา ท้องถิ่น หมู่บ้านชุมชน ตำบล ตลอดจนระดับประเทศ เช่น การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารนักศึกษา ควรมอบบทบาทให้นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเองภายใต้การกำกับดูแลของคณาจารย์ การเลือกตั้งท้องถิ่นหรือระดับ

ประเทศก็ต้องสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น ให้นักศึกษาเข้ารับการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยต่างๆ เพื่อเป็นเวทีและฝึกปฏิบัติจริง การทำการเรียนการสอนในห้องเรียนของคณาจารย์ควรสอดแทรกเนื้อหาสาระการเมือง เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ที่ทันข่าวสารบ้านเมือง การจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ การจัดการโต้วาทีเพื่อแลกเปลี่ยนแนวความคิดทางการเมืองของนักศึกษา แลกเปลี่ยนแนวความคิดทางการเมืองกันด้วยเหตุและผล โดยใช้รูปแบบเด็กคิด เด็กทำ เด็กนำ ผู้ใหญ่หนุน คือ ให้นักศึกษากล้าคิด กล้าทำ กล้านำ มหาวิทยาลัยและคณาจารย์เป็นผู้สนับสนุนและให้คำปรึกษานำไปสู่ผลสำเร็จเชิงประจักษ์ร่วมกันได้

ข้อเสนอในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการวิจัยความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน
- 2) ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยกาพินธุ์

เอกสารอ้างอิง

- กิกเกษม สุขเหลือง. (2551). *ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- Suklueng, Kitkasem. (2008). *Democracy Understanding of Students Case Study Mahamakut Buddhist University Campus Sirindhorn College*. Thematic Master's Arts Political Science and Government : Mahamakut Buddhist University.
- จิระ เงินอก. (2550). *คู่มือเตรียมสอบ ภาค ข (ความรู้ทั่วไป)*. ชัยภูมิ : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- Ngakngaen, Jera. (2007). *Need part B (General Knowledge)*. Chaiyaphum : Chaiyaphum Rajabath University.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 13). ปรับปรุงใหม่ล่าสุด*. กรุงเทพฯ : บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- Sinjaru, Thanin. (2012). *Research and Statistical Analysis with SPSS and AMOS*. (13rd ed.). Recently Renovated. Bangkok : Business R & D.
- นรนิติ เศรษฐบุตร. (2550). *รัฐธรรมนูญกับการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Satthabuth, Naranith. (2007). *Constitutional and politic's Thailand*. Bangkok : Thammasat University.
- บุหงา ทาระพันธ์. (2550). *ความเข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนโสธรพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2549*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์การปกครอง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย,
- Tarapun, Bunga. (2007). *Understanding Democracy of Students in High School Case Study Yasothon Pittayakom School*. Mueng District, Yasothon Province. Education year 2006. Thematic Master's Arts Political Science and Government : Mahamakut Buddhist University.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2557). *บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏกับการพัฒนาพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 1(1).
- Suwanmongkon, Patan. (2014). *The Role of Rajabath University to The Development in Citizenship of Democracy*. *Praewa Kalasin Journal, Karasin Rajabath University*, 1(1).
- พรรณวดี ขำจริง. (2552). *การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- Khomjing, Pannawadee. (2009). *Perceived Political Information of Students in Isan Technology Rajamangala University*. Khon Kaen : Khonkaen University.
- วัชรภรณ์ ทวีกุล และคณะ. (2558). บทบาทของมหาวิทยาลัยในกระบวนการทัศนคติความเป็นประชาคมอาเซียน. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 2(3).
- Tawekun, Watcharapan., et al. (2015). The Role of Universities in The Paradigm of The ASEAN Community. *Praewa Kalasin Journal, Karasin Rajabath University*, 2(3).
- วัลลภ รัฐฉัตรนนท์. (2555). *วิธีและเทคนิคในการวิจัยทางรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ทองกมล.
- Ratchatranon, Wanlop. (2012). *Methods and techniques Research in Political Science*. Bangkok :Tangkamon Print Fatory.
- วิชัย บุญอุดมพร. (2538). *ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนผู้มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Buneudompan, Wichai. (1995). *Understanding The Political Democracy of The People Aged Between 18-19 Years in Sarapee District Chiang Mai province*. Chiang Mai : Chiang Mai University.
- สมเกียรติ วันทะนะ. (2558). *ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ*. กรุงเทพฯ : สมาคมรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Wantana, SomKiath. (2015). *Compare democracy*. Bangkok : Political Science Association of Kasetsart University.
- _____. (2551). *อุดมการณ์ทางการเมืองร่วมสมัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรข่าวสว.
- _____. (2008). *Contemporary Political Ideology*. (2nd ed). Bangkok : Aksankawsuey Publisher.

โสภา ศรีวิชัย. (2556). *การพัฒนาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อพัฒนาทักษะคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยกาน จังหวัดลำพูน*. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Sreewichai, Sopa. (2013). *Development of Learning About Democracy to Develop The Skills of Students in The Sixth Grade*. Banhuykan School in Lamphun province. Chiang Mai : Chiang Mai University.

อัมฤตา สารจิวงค์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่หลังการรัฐประหาร วันที่ 19 กันยายน 2549 ถึง พ.ศ. 2551*. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Saratiwong, AumRuta. (2009). *Political Participation of Students in Chiang Mai University After the Coup on September 19, 2549 to December 2551*. Graduate School, Chiang Mai : Chiang Mai University.

Almond, G.A. and Powell. (1976). *Comparative Political Today*. Boston : Little, Brown and Co.

Baber, J.D. (1972). *Citizen Political*. Chicago : Markham Publishing company.

Dictionary Encycloped Encycloped Edition. (1997). *The United of American*. London : Tnstitute of the study of conflict.

Good, (ed). (1973). *Dicycloped of tuition*. New York Mc Graw Hill Bak. The lexicon Webster.

Judd, Robert C. (1971). “Delphi Application for Decision Making”, *Planning and Changing Higner Edecation*. 2 (October 1971), 151 – 156.

McCombs, Maxwell E. (1979). *Using mass communication theory*. Prentice - Hall (Englewood Cliffs,N.J.).

Solomon, Michael R. (1999). *Consumer Behavior*. (4th ed.). Upper Saddle River : Prentice Hall.